

Gemeenteraadsverkiezingen 2026 | Ieder mens telt

1 | Pak dakloosheid aan en zorg voor voldoende betaalbare en passende woningen

2 | Stop huiselijk geweld en zorg voor voldoende veiligheid, hulp en opvang

3 | Zet in op inclusie, herstel en verbinding

4 | Bestaanszekerheid: pak armoede aan, maak werken en meedoen makkelijker

5 | Zorg voor continuïteit van hulp en ondersteuning

valente⁷

www.valente.nl

1 | Pak dakloosheid aan en zorg voor voldoende betaalbare en passende woningen

Het aantal dakloze mensen groeit enorm. De regionale maatschappelijke opvangen zitten overvol. De doorstroom naar een betaalbare woning is heel lang. Tegelijkertijd is wonen een mensenrecht, en herstel van mensen met psycho-sociale kwetsbaarheden begint eigenlijk pas als ze een thuis hebben. Daarom:

1. Realiseer voldoende betaalbare woningen en maak bij nieuwbouw afspraken over een minimaandeel van 30% sociale woningen, waarvan minimaal 30% voor kwetsbare groepen. Handhaaf actief op de wet betaalbare huur, zodat ook in de private sector voldoende betaalbare huur beschikbaar blijft.
2. Realiseer ook flexibele vormen van tijdelijk wonen, zodat een tijdelijke situatie van woononzekerheid niet hoeft te leiden tot dakloosheid. Maak woningdelen makkelijker door het zgn. hospitaverhuur maximaal toe te staan.
3. Draag nu zorg voor urgentie voor een betaalbare woning in de gemeente voor alle dak- en thuisloze mensen en wacht daarbij niet op de eventuele wet versterking regie op de volkshuisvesting.
4. Zorg voor duidelijke en meetbare prestatieafspraken met woningcorporaties vanuit het Nationaal Actieplan Dakloosheid, waarbij Wonen eerst uitgangspunt is. Voorkom huisuitzettingen maximaal door vroegtijdige signalering en afspraken met woningcorporaties. Daar waar het onontkoombaar is, bied altijd een woonalternatief (niet zijnde de maatschappelijke opvang).
5. Zorg voor voldoende maatschappelijke opvang in de regio, die 24 uur per dag beschikbaar is voor wie die nodig heeft. Schaf eventuele boetes voor verblijf op straat af, en begeleid dakloze mensen naar huisvesting en hulp. Benut de middelen die er zijn voor de opvang van dakloze EU-migranten.

2 | Stop huiselijk geweld en zorg voor voldoende veiligheid, hulp en opvang

Huiselijk geweld en de gevolgen ervan worden van generatie op generatie doorgegeven. Lokaal zijn verschillende acties nodig én mogelijk om deze complexe cirkel van huiselijk geweld te doorbreken:

1. Zorg voor voldoende (gespecialiseerde) begeleiding aan huis in risicogezinnen. Pak de aanpak van plegers én beschikbaarheid van hulpaanbod voor plegers voortvarend op.
2. Wanneer er signalen van huiselijk geweld zijn, maak maximaal gebruik van de Wet tijdelijk huisverbod en bied hierin snel passende begeleiding en hulp aan slachtoffers, plegers en betrokken kinderen.
3. Zorg regionaal voor voldoende veilige opvangplaatsen voor slachtoffers die vluchten voor huiselijk geweld. Neem daarbij de norm van het Verdrag van Istanbul (1 plek op 10.000 inwoners) als richtpunt.
4. Bied regionaal mogelijkheden voor goede hulpverlening aan kinderen in de veilige opvang, bijvoorbeeld via de methode Veerkracht. Benut ervaringskennis bij de aanpak van huiselijk geweld.
5. Regel urgentie voor slachtoffers van huiselijk geweld, zodat ze kunnen uitstromen uit de vrouwenopvang naar een betaalbare woning, ongeacht gemeente van opvang of herkomst (conform de Huisvestingswet).

3 | Zet in op inclusie, herstel en verbinding

Mensen met een psychische kwetsbaarheid willen meedoen in de samenleving. Daarvoor is passende begeleiding nodig, dichtbij huis. Met een fijne woonplek, steun en ruimte voor herstel zijn essentieel voelen mensen zich sterker en is er minder druk op de ggz. Niet de kwetsbaarheid staat centraal, maar juist de veerkracht, talenten en kwaliteit van leven – binnen het brede perspectief van positieve gezondheid. Daarom:

1. Bied voldoende vormen van begeleid wonen: van beschermd wonen tot ambulante begeleiding en community-based ondersteuning. Zorg dat deze begeleiding aansluit bij wat iemand nodig heeft, dichtbij huis is én duurzaam is ingericht.
2. Investeer in sterke gemeenschappen, waar mensen elkaar kennen en helpen. Verbinding met andere mensen draagt bij aan herstel en voorkomt eenzaamheid en terugval.
3. Benut ervaringskennis en bestrijd stigma: betrek ervaringsdeskundigen op alle niveaus bij het realiseren van een inclusieve samenleving.
4. Stimuleer en investeer in preventieve ondersteuning voor mensen met een psychische kwetsbaarheid zoals inloopvoorzieningen, respijthuizen, herstelacademies en laagdrempelige steunpunten.
5. Maak sociale en technologische innovatie een vast onderdeel van het inkoopbeleid van gemeenten, waarbij deze ontwikkelingen ook vergoed worden. Sociale innovatie versterkt gemeenschappen. Technologie – zoals e-health – maakt ondersteuning efficiënter en mensen meer zelfredzaam.

4 | Bestaanszekerheid: pak armoede aan, maak werken en meedoen makkelijker

Het groot aantal mensen in Nederland leeft in armoede. Schulden en armoede zijn in veel gevallen een bron van stress, psychische problemen, huiselijk geweld en dakloosheid. Werk draagt bij aan bestaanszekerheid, en werk én vrijwilligerswerk draagt bij aan zelfvertrouwen en gemeenschapszin. Dit zorgt ervoor dat iedereen met zijn of haar talenten een bijdrage kan leveren aan de samenleving. Daarom:

1. Zorg voor inkomen voor jongvolwassenen tussen 18 en 21 jaar. Bied leefgeld aan kwetsbare jongvolwassenen (bijv. in de vorm van het Bouwdepot) om hun leven weer op te kunnen bouwen. Realiseer betaalbare woningen voor jongeren onder de 23.
2. Zet in op vroegtijdig signaleren, bied snel en ruimhartig schuldhulpverlening, en wees kritisch op de rol van de gemeente als schuldeiser.
3. Maak maximaal gebruik van de vrijstellingsmogelijkheden bij het toepassen van de kostendelersnorm.
4. Zorg dat mensen er financieel niet op achteruit gaan (financiële terugval) als ze werk aanvaarden en versimpel de regels rond bijstand en (vrijwilligers)werk. Faciliteer beschut werk, vrijwilligerswerk en begeleiding naar betaald werk, waar nodig met vangnetvoorzieningen. Houd dit flexibel, bijv. in de overgang van dagbesteding naar werk en vice versa.
5. Ondersteun vrijwilligersorganisaties en ook informele netwerken van inwoners en faciliteer deze. Zet ervaringsdeskundigheid in bij de aanpak en preventie van armoede en schulden.

5 | Zorg voor continuïteit van hulp en ondersteuning

Voor iedereen de juiste hulp en ondersteuning op de juiste plek.
Dat moet het uitgangspunt zijn in elke gemeente.

1. Stel de inwoner centraal. Lever maatwerk waar nodig (er is wettelijk vaak meer mogelijk dan je denkt) en zorg voor goede onafhankelijke cliëntondersteuning (wettelijk verplicht).
2. Zorg ervoor dat mensen kunnen verhuizen van of naar een andere gemeente zonder dat hun recht op hulp of ondersteuning onderbroken wordt.
3. Zie erop toe dat het budget dat de gemeente van het Rijk krijgt voor de uitvoering van haar taken in het sociaal domein, ook besteed wordt aan deze taken. Werk regionaal samen aan voorzieningen die niet elke gemeente zelfstandig doelmatig en doeltreffend kan bieden, maar maak deze voorzieningen wel zo breed mogelijk in de regio beschikbaar.
4. Ga uit van vertrouwen in de relatie tussen gemeente en aanbieders en zorg voor passende kostendeckende tarieven en zo min mogelijk administratieve lasten. Stimuleer samenwerken tussen aanbieders en instellingen in plaats van concurrentie. Vermijd waar mogelijk aanbestedingen of doe dat maximaal 1x per 4 jaar.
5. Zorg voor vloeiende overgangen tussen Jeugdwet, Wmo, Wlz en Wfz. Continuïteit van ondersteuning en domeinoverstijgende samenwerking zijn cruciaal om te voorkomen dat mensen die met deze wetten te maken hebben tussen wal en schip vallen. Het is raadzaam en effectief dat de wethouder die zorg in zijn portefeuille heeft óók over wonen gaat.